

UNDERVISERES VURDERING AF DANSKE OG UDENLANDSKE UNIVERSITETER



Udarbejdet af
Emma Wæge, seniorkonsulent
Signe Falkencrone, seniorøkonom
Silja Christiane Madsen, projektassistent

Denne rapport er en del af projektet "På højde med de bedste" og gennemføres af Tænk tanken DEA. Projektet er støttet af Novo Nordisk Fonden (bevillingsnummer: NNF22SA0078114).

November 2025

Tænk tanken DEA
Fiolstræde 44
1171 København K
www.dea.nu

Indhold

Baggrund	6
Hovedkonklusioner	8
Implikationer	10
Den samlede kvalitet i Danmark er på niveau med eller højere end i udlandet	12
På fire kvalitetsparametre skal Danmark være særligt opmærksom	13
Undervisernes fagområde kan have betydning for deres kvalitetsvurdering	15
Her markerer Danmark sig særligt positivt	17
Brug af input fra de studerende til kvalitetsudvikling	17
Forventningsafstemning mellem underviseren og de studerende	19
Fire områder skiller sig negativt ud	23
Rammer for at understøtte, at underviserne er entusiastiske	23
Muligheder for at bruge tid på det, der er vanskeligt	24
Udbytte	26
Muligheder for at drøfte vigtige faglige emner	29
Data og metode	32
Population	32
Udarbejdelse af spørgeramme	32
Dataindsamlingsstrategi	32
Analyse	33
Kvalitative interviews	33
Litteraturliste	36
Bilag	38
Regressionsoutput til OLS-modeller: Kvalitetsparametre	38
Regressionsoutput til OLS-modeller: Samlet kvalitetsmodel	50

01

Baggrund

Baggrund

Der findes kun i begrænset omfang systematisk og solid viden om kvaliteten af de danske videregående uddannelser set i en international sammenhæng (DEA, 2021). Samtidig investerer Danmark – uden SU samt forskning og udvikling inkluderet – mindre i videregående uddannelse end gennemsnittet i både EU og OECD (OECD, 2025). Da viden er en afgørende drivkraft for Danmarks konkurrenceevne, kan det få konsekvenser for både vækst og velstand, hvis Danmark ikke er blandt de førende lande, når det gælder kvaliteten af videregående uddannelser.

I projektet "På højde med de bedste", der er finansieret af Novo Nordisk Fonden, undersøger Tænketanken DEA derfor kvalitet på universitetsuddannelserne i et internationalt perspektiv gennem en række analyser på baggrund af forskellige datakilder.

Formålet med nærværende analyse er at undersøge kvaliteten af danske universitetsuddannelser i forhold til udenlandske universiteter fra *undervisernes* perspektiv. Knap halvdelen af alle adjunkter, lektorer og professorer på de danske universiteter har på et tidspunkt i deres ansættelse haft et ophold i udlandet (DFIR, 2023).

Tidligere analyser i projektet, der beror på data fra EUROSTUDENT og på en spørgeskemaundersøgelse blandt danske studerende, der har været på udveksling, viser samlet set, at Danmark placerer sig i midterfeltet mht. en række kvalitetsparametre, når vi undersøger universitetsstuderende fra forskellige lande og deres oplevelser (DEA, 2024a; 2024b; 2025).

Nærværende analyse baserer sig på en spørgeskemaundersøgelse blandt undervisere, der har undervist på et eller flere universiteter i både Danmark og udlandet og dermed har relevante erfaringer fra et dansk og et udenlandsk universitet at trække på. I spørgeskemaet vurderer de læringsmiljøet på uddannelserne i hhv. Danmark og udlandet. Denne rapport lægger sig således i forlængelse af analysen "De studerendes vurdering af danske og udenlandske universiteter" (DEA, 2025), der belyser læringsmiljøet på danske universitetsuddannelser i forhold til udenlandske universiteter fra *de studerendes perspektiv*.

Vurderingen af læringsmiljøet tager hovedsageligt udgangspunkt i Læringsbarometer, som anvendes i regi af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Derfor afgrænses uddannelseskvalitet til læringsmiljøet på uddannelserne i disse analyser. Yderligere information om spørgerammen og tilpasningen af spørgsmålene til underviserne kan findes i kapitlet "Data og metode". Dataindsamlingen er foretaget af Danmarks Statistik. Der er også blevet gennemført kvalitative interviews med udvalgte undervisere med henblik på at få udfoldet tendenserne i spørgeskemaundersøgelsen.

02

Hovedkonklusioner

Hovedkonklusioner

- 32 pct. af alle underviserne vurderer, at kvaliteten *samlet set* var højest på deres danske kursus sammenlignet med det kursus, de har undervist på i udlandet. Omvendt vurderer 28 pct. af underviserne, at kvaliteten *samlet set* var højest i udlandet, mens 41 pct. vurderer, at der ikke var forskel på udlandet og Danmark.
- Der er en tendens til, at flere undervisere på STEM-fagområder vurderer, at kvaliteten samlet set er højest i Danmark, sammenlignet med undervisere på andre fagområder. 38 pct. af underviserne på STEM-fagområder vurderer, at kvaliteten er højest på deres danske kursus, mens det gælder 27 pct. af underviserne udenfor STEM-områderne.
- På 13 ud af 17 kvalitetsparametre er der en større andel af undervisere, der vurderer, at læringsmiljøet er bedre i Danmark, sammenlignet med andelen, der vurderer udlandet til at være bedst.
- Ifølge underviserne klarer danske universiteter sig især bedre end udlandet, når det kommer til at bruge input fra de studerende til at arbejde med kvalitetsudvikling og i forhold til at forventningsafstemme med de studerende.
- Ifølge underviserne klarer udenlandske universiteter sig bedre på fire kvalitetsparametre. Det er især indenfor kvalitetsparametre vedrørende emnet *undervisningsinteraktion*, at danske universiteter, ifølge underviserne, kan lære af universiteter i udlandet. Det drejer sig om rammer for at understøtte entusiastisk undervisning, muligheder for at bruge tid på det, de studerende synes, er vanskeligt, samt drøftelse af vigtige faglige emner med de studerende.
- Derudover oplever lidt flere af underviserne også, at Danmark er bagud i forhold til udlandet, når det kommer til at give de studerende et stort udbytte af undervisningen.

03

Implikationen

Implikationer

Analysen viser, at danske universiteter på mange områder leverer undervisning, der af underviserne vurderes mindst lige så god – og ofte bedre – end udenlandske universiteter. Det giver danske universiteter et solidt udgangspunkt. At stå stærkt i en international sammenligning er ikke kun et kvalitetsstempel, men styrker også danske universiteters position som konkurrencedygtige uddannelsesinstitutioner, hvilket understøtter rekrutteringen af både studerende og forskere. Sammenlignet med hvordan studerende, der har været på udveksling, vurderer det danske læringsmiljø i forhold til udlandet, er der generelt overensstemmelse med underviserne om, at der er et flertal af kvalitetsparametrene, som fremstår stærkere i Danmark (DEA, 2025).

Samtidig peger resultaterne også på områder, hvor erfaringer fra udlandet kan inspirere til udvikling – særligt indenfor undervisningsinteraktion og i forhold til at give de studerende et stort udbytte af undervisningen. Her vurderes danske universiteter ikke at være førende, hvis vi spørger undervisere, der har undervist både i udlandet og i Danmark. Netop fordi Danmark klarer sig godt på de fleste områder, bliver disse få parametre tydelige som pejlemærker for fremtidigt kvalitetsarbejde. Hvis danske universiteter skal fastholde – og styrke – kvaliteten i et internationalt perspektiv, kan der være noget at hente i andre lande i forhold til at skabe engagerende undervisning, at give de studerende mulighed for at bruge tid på det, de oplever som svært, og at drøfte vigtige faglige emner med de studerende

04

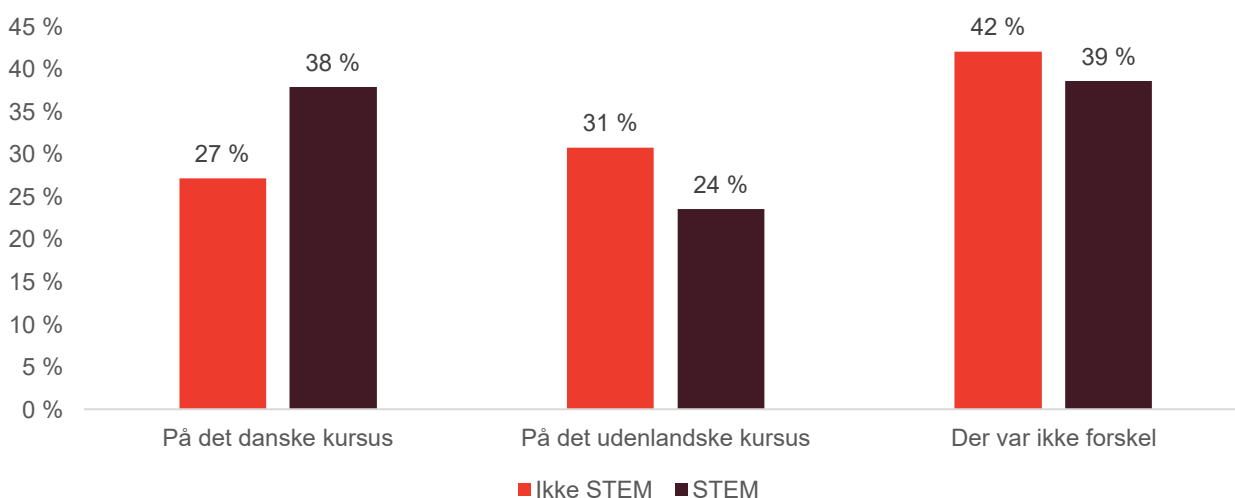
Den samlede kvalitet i Danmark er på niveau med eller højere end i udlandet

Den samlede kvalitet i Danmark er på niveau med eller højere end i udlandet

32 pct. af alle underviserne vurderer, at kvaliteten *samlet set* var højest på deres danske kursus sammenlignet med det mest sammenlignelige kursus i udlandet. Omvendt vurderer nogenlunde den samme andel, 28 pct., af underviserne, at kvaliteten samlet set var højest i udlandet, mens 41 pct. vurderer, at der ikke var forskel på udlandet og Danmark. Sammenlignet med de studerendes vurdering af den overordnede kvalitet er der en lidt *mindre* andel af undervisere, der vurderer, at kvaliteten samlet set var højest i udlandet (DEA, 2025). 33 pct. af de studerende vurderer, at kvaliteten samlet set var højest i udlandet, hvilket er 5 procentpoint mindre end for underviserne.

Resultaterne dækker dog over forskelle afhængige af undervisernes fagområde, jf. figur 1. Der er en klar tendens til, at flere undervisere på STEM-fagområder vurderer, at kvaliteten samlet set er højest i Danmark, sammenlignet med undervisere på andre fagområder. 38 pct. af underviserne på STEM-fagområder vurderer, at kvaliteten er højest på deres danske kursus, mens det gælder 27 pct. af underviserne udenfor STEM-områderne. Det gælder omvendt også, at 31 pct. af undervisere udenfor STEM-områderne vurderer, at kvaliteten er højere i udlandet, mens det gælder 24 pct. af undervisernes indenfor STEM.

Figur 1 // Vurderingen af, hvor kvaliteten samlet set var højest, opgjort efter fagområde



Kilde: egne beregninger på baggrund af spørgeskema- og registerdata fra Danmarks Statistik

På fire kvalitetsparametre skal Danmark være særligt opmærksom

Underviserne i vores spørgeskemaundersøgelse er blevet bedt om at vurdere en række udsagn om læringsmiljøet på et dansk kursus, de har undervist på¹. Disse udsagn om læringsmiljøet – herefter kaldet "kvalitetsparametre", er inspireret af Læringsbarometer, jf. kapitlet "Data og metode". Efter at underviserne er blevet bedt om at vurdere, i hvilken grad kvalitetsparameteret er opfyldt i Danmark, bedes de vurdere hvor udsagnet passer bedst relativt til deres erfaringer fra udlandet. I figur 2 har vi samlet samtlige parametre og angivet forskellen mellem andelen, der har svaret, at det passer bedst på Danmark, og andelen, der har svaret, at det passer bedst på kurset i udlandet.

Overordnet set er der på tværs af de 17 kvalitetsparametre et tydeligt billede af, at underviserne vurderer, at læringsmiljøet i Danmark er relativt bedre end udlandet. Det gælder således på 13 parametre, at der er en større andel af undervisere, der vurderer, at kvalitetsparametrene passer bedre på kurset på det danske universitet, end andelen, der vurderer, at det passer bedre på kurset i udlandet.

Særligt på to parametre skiller Danmark sig positivt ud, jf. figur 1. På parameteret, der handler om hvorvidt underviserne spørger ind til de studerendes oplevelser af undervisningen, så deres input kan indgå i kvalitetsudviklingen, svarer 42 procentpoint flere, at det passer bedre i Danmark sammenlignet med udlandet. Ligeledes gælder det, at 31 procentpoint flere vurderer, at man i højere grad i Danmark end i udlandet har fokus på at tydeliggøre, hvad der forventes af de studerende i undervisningen.

På fire kvalitetsparametre er der modsat en større andel af underviserne, som vurderer, at de passer bedre på kurset udlandet. Den største forskel ses på det parameter, der handler om, hvorvidt rammerne understøtter, at underviserne kan være entusiastiske for det, de underviser i. Her er der 16 procentpoint flere undervisere, der vurderer, at parameteret passer bedre på kurset på universitetet i udlandet, sammenlignet med andelen, der angiver, at rammerne er bedre i Danmark. På parameteret, der handler om undervisernes muligheder for at bruge tid på at hjælpe de studerende med at forstå det, der er vanskeligt for dem, er der også flere – knap 10 procentpoint – som angiver, at det i højere grad gør sig gældende for deres kursus i udlandet sammenlignet med det i Danmark. Derudover vurderer flere undervisere, at de havde bedre mulighed for at drøfte faglige emner med de studerende i udlandet end herhjemme. Sidst er der også flere undervisere, der vurderer, at de i udlandet havde bedre muligheder for at give de studerende et højt udbytte af undervisningen end herhjemme.

¹ Hvis respondenterne har undervist på flere kurser på danske universiteter, er de blevet bedt om at vælge det, som bedst kan sammenlignes med det kursus/de kurser, de har undervist på i udlandet.

Figur 2 // Andelen, der svarer, at Danmark er bedre end udlandet, i forhold til andelen, der svarer, at udlandet er bedre end Danmark, for en række kvalitetsparametre



Kilde: egne beregninger på baggrund af spørgeskema- og registerdata fra Danmarks Statistik

Note: Kvalitetsparametrene er inspireret af Læringsbarometer. For uddybning af dette, se kapitlet "Data og metode".

Undervisernes fagområde kan have betydning for deres kvalitetsvurdering

For de fleste af kvalitetsparametrene i figur 2 er der *ikke* forskel på vurderingen, afhængigt af om undervisere er på fagområder indenfor eller udenfor STEM. Dog gælder det for 3 ud af de 17 kvalitetsparametre, at en signifikant større andel af underviserne indenfor STEM svarer, at det passer bedre på deres kursus i Danmark sammenlignet med udlandet, jf. bilag. Det betyder, at på disse tre parametre udmærker de danske STEM-uddannelser sig internationalt sammenlignet med de øvrige uddannelser i Danmark.

Det gælder for det første undervisernes vurdering af deres muligheder for at give de studerende et højt udbytte af undervisningen og for det andet at drøfte vigtige faglige emner med de studerende. Undervisere på fagområder indenfor STEM er *mindre* tilbøjelige til at svare, at disse udsagn passer bedre på kurset i udlandet sammenlignet med Danmark, end undervisere udenfor STEM.

Det gælder også for undervisernes vurdering af, hvorvidt de spørger ind til de studerendes oplevelser af undervisningen på kurset, så deres input kan indgå i kvalitetsudviklingen. Undervisere på fagområder indenfor STEM er *mere* tilbøjelige til at sige, at Danmark gør det bedre end udlandet på ovenstående parameter, end undervisere udenfor STEM.

Det gælder omvendt for ét parameter, at de *øvrige* uddannelser udmærker sig internationalt sammenlignet med STEM-uddannelser i Danmark. Dette parameter handler om undervisernes fokus på, at de studerende kan anvende det, de lærer, i en ny kontekst eller på praktiske problemstillinger.

Figur 3 // Kvalitetsparametre, hvor der er signifikant forskel på undervisernes vurdering af læringsmiljøet i Danmark hhv. i udlandet, afhængigt af undervisernes fagområde

Mere positiv for STEM

Vi har gode muligheder for at give de studerende et højt udbytte af undervisningen på kurset

Vi har gode muligheder for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende på kurset

Vi spørger ind til de studerendes oplevelse af undervisningen på kurset, så deres input kan indgå i kvalitetsudviklingen

Mindre positiv for STEM

Der er fokus på, at de studerende kan anvende det, de lærer, i en ny kontekst eller på praktiske problemstillinger på kurset

Kilde: egne beregninger på baggrund af spørgeskema- og registerdata fra Danmarks Statistik

05

Her markerer Danmark sig særligt positivt

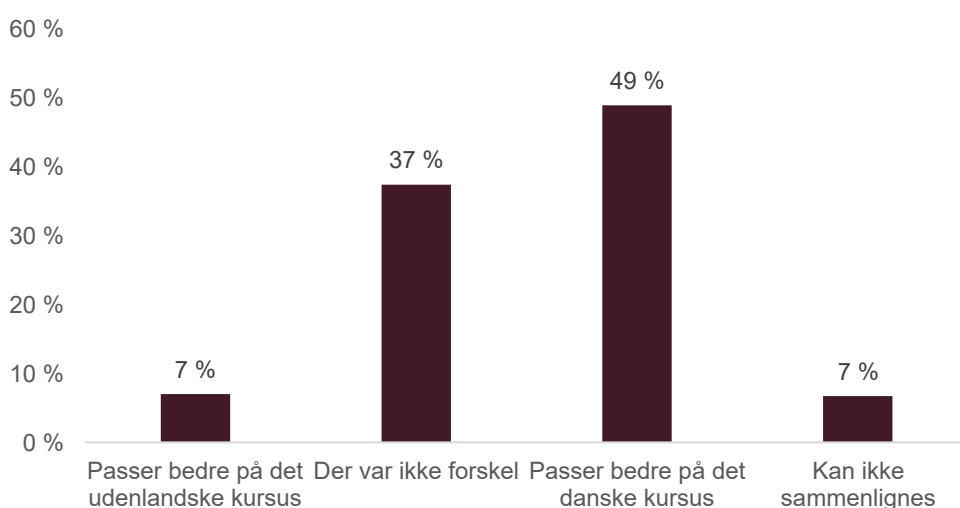
Her markerer Danmark sig særligt positivt

På 13 ud af 17 kvalitetsparametre er der en større andel af underviserne, der angiver, at danske universiteter gør det bedre end udlandet. I dette kapitel dykker vi ned i de to udsagn, hvor underviserne oplever, at universiteterne i Danmark gør det *væsentligt* bedre end udlandet. Derudover benytter vi også citater fra kvalitative interviews med undervisere med erfaring fra både Danmark og udlandet til at nuancere de kvantitative resultater².

Brug af input fra de studerende til kvalitetsudvikling

Det første udsagn, hvor universiteterne i Danmark gør det væsentlig bedre, handler om brug af input fra de studerende til kvalitetsudvikling. 49 pct. af underviserne vurderer, at det passer bedre på deres danske kursus sammenlignet med udlandet, jf. figur 4. Kun 7 pct. mener, at udsagnet passer bedre på det udenlandske kursus, mens 37 pct. svarer, at det passer lige så godt på det danske kursus som på det kursus, de underviser på i udlandet.

Figur 4 // Et kvalitetsparameter, hvor Danmark markerer sig særligt positivt: "Vi spørger ind til de studerendes oplevelse af undervisningen på kurset, så deres input kan indgå i kvalitetsudviklingen"



92 pct.
af underviserne er enige i, at udsagnet er opfyldt i Danmark

Kilde: egne beregninger på baggrund af spørgeskema- og registerdata fra Danmarks Statistik

92 pct. af underviserne er enige eller meget enige i, at de spørger ind til de studerendes oplevelse af undervisningen på kurset, så deres input kan indgå i kvalitetsudviklingen. Det er dermed i høj grad et kvalitetsparameter, der er opfyldt i Danmark, hvilket kan være en mulig forklaring på, at universiteterne i Danmark også klarer sig godt i forhold til udlandet.

Derudover har vi undersøgt, om der er bestemte karakteristika ved underviserne eller deres kursus, som påvirker deres tilbøjelighed for at vurdere, at udsagnet passer bedre på Danmark end udlandet. Dette kan ses i

² En detaljeret beskrivelse af rekruttering, gennemførelse og analyse af interviewene findes i kapitlet "Data og metode".

tabel 1 i bilaget. Her kigger vi altså på, om der er nogle særlige "typer" af undervisere, der i højere grad vurderer, at Danmark er bedre.

Danske universiteter klarer sig relativt godt sammenlignet med universiteter i resten af Europa

For det første kan vi se, at undervisere, der har undervist i *Europa*, er mere tilbøjelige til at angive, at kurser på universiteter i Danmark i højere grad bruger input fra de studerende til at kvalitetsudvikle deres kursus, sammenlignet med undervisere, der har undervist i Norden. Dette viser, at danske universiteter især klarer sig bedre på dette kvalitetsudsagn sammenlignet med andre europæiske universiteter, end sammenlignet med nordiske universiteter. Vi finder også, at *desto længere tid, der er gået*, siden underviserne har undervist i udlandet, desto mere tilbøjelige er de til at vurdere, at Danmark gør det bedre end udlandet. Konkret betyder det, at en underviser, der var afsted for over fem år siden, er mere tilbøjelig til at angive, at man på kurset i Danmark var bedre til at bruge input fra de studerende til at kvalitetsudvikle, end man var i udlandet, sammenlignet med en underviser der var afsted for et år siden.

Til gengæld kan vi se, at de undervisere, der har haft *undervisningsansvar*³ i udlandet, er mindre tilbøjelige til at angive, at kvalitetsparameteret passer bedre på kurset i Danmark end i udlandet, sammenlignet med de undervisere, der ikke har haft undervisningsansvar. Konkret betyder det, at en underviser, der havde undervisningsansvar på kurset i udlandet – fx var kursusansvarlig – er mindre tilbøjelig til at svare, at man på kurset i Danmark var bedre til at bruge input fra de studerende til at kvalitetsudvikle end på kurset i udlandet, end en underviser der var undervisningsassistent.

Der er også en negativ sammenhæng mellem, *hvor lang tid* underviseren underviste på det udenlandske kursus, og sandsynligheden for, at kvalitetsparameteret i højere grad passer på det danske kursus. Således vurderer en underviser, der var afsted og underviste i længere tid – fx over et år – i mindre grad, at Danmark er bedre end udlandet til at bruge input fra de studerende til at kvalitetsudvikle, end en underviser, der var afsted i kortere tid, fx to-seks måneder.

Undervisere oplever, at der i Danmark i højere grad gøres brug af formelle evalueringer for at indsamle input fra de studerende, men ser også, at der er plads til forbedring

Flere undervisere fremhæver i de kvalitative interviews, at der indsamles mere systematiske input gennem evalueringer fra de studerende i Danmark. Men nogle af dem har blandede erfaringer med, i hvilken grad evalueringerne bliver benyttet til at udvikle kurserne i Danmark sammenlignet med udlandet. En underviser formulerer det således:

Formelt er der mere evaluering [i Danmark]. Man har et evalueringsskema, det bliver gennemført, men resultaterne – pyt. Måske vi hellere burde lave en evaluering hvert tredje år, og så faktisk bruge resultaterne? I Tyskland, hvis der var noget, som ikke fungerede på kurset, spurgte jeg de studerende [løbende] for at finde ud af, hvad det var, der ikke fungerede. Men der var det ikke sat i system, så det kunne godt være, at der også er undervisere, der slet ikke evaluerer.

³ Undervisere med undervisningsansvar er defineret som de undervisere, der var kursusansvarlige og/eller stod for undervisningen.

Således kan der være plads til forbedring i forhold til at gøre brug af resultaterne, hvor nogle af underviserne oplever, at de formelle evalueringer ofte gennemføres, uden at der sikres opfølgning og justering af undervisningens indhold eller form.

En anden underviser fremhæver, at der kunne være fordele ved, at evalueringerne ligger midt i forløbet, så underviserne kan justere undervisningen løbende:

I Israel havde vi et spørgeskema, som blev afleveret til de studerende i midten af semesteret. Og der fik jeg mange kommentarer, og hvis de havde idéer, hvor man kunne gøre forskel.

En anden underviser mener, at evalueringerne bliver foretaget for tidligt:

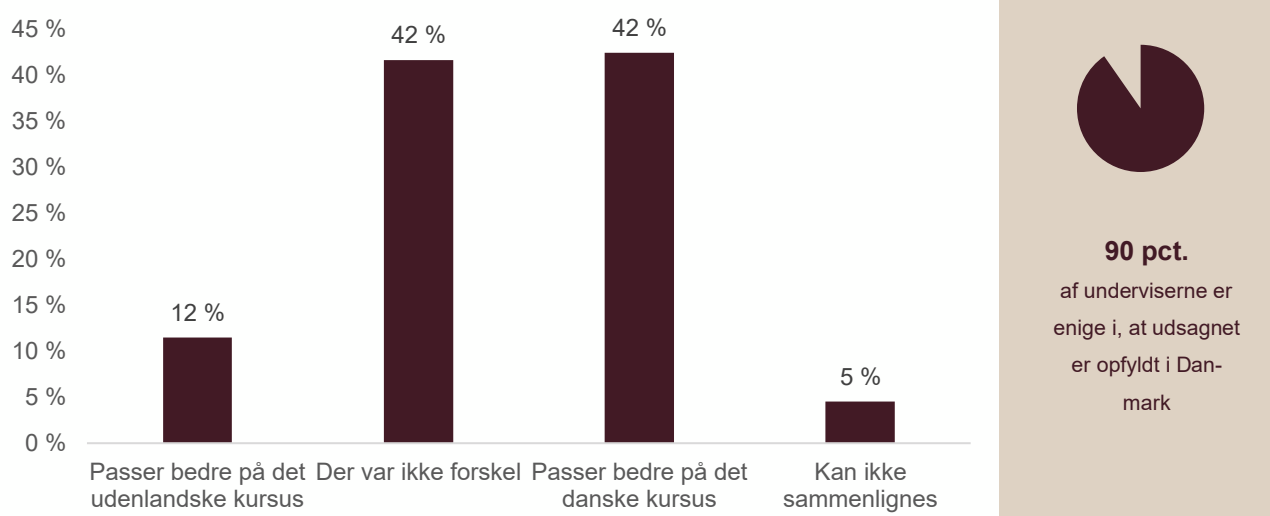
Jeg er lidt i tvivl om, hvor nyttig studenterevaluering egentlig er. Tidsaspektet er meget vigtigt her, synes jeg. Vi får ikke maksimalt udbytte af den type feedback, vi modtager. Evalueringen er alt for umiddelbar. [...]. Det kunne være endnu bedre, hvis det ikke kun var den umiddelbare type [i forhold til at få feedback og evaluere på det langsigtede udbytte af kurset].

Ovenstående citater eksemplificerer, hvor og hvorfor flere af underviserne mener, at der stadig er forbedringspotentiale. Det gælder således både i forhold til timingen af evalueringerne og i forhold til at gøre brug af resultaterne.

Forventningsafstemning mellem underviseren og de studerende

Det andet udsagn, hvor universiteterne i Danmark gør det væsentlig bedre, handler om forventningsafstemning mellem underviseren og de studerende. Her svarer 42 pct. af underviserne, at udsagnet passer bedre på deres danske kursus end det udenlandske, jf. figur 5. 12 pct. svarer, at det passer bedre på det udenlandske kursus. 31 procentpoint flere undervisere oplever dermed, at det danske kursus var bedre end det udenlandske i forhold til dette kvalitetsparameter. 42 pct. svarer, at udsagnet passer lige så godt på det danske kursus som på det kursus, de underviste på i udlandet.

Figur 5 // Et kvalitetsparameter, hvor Danmark markerer sig særligt positivt: "Der er fokus på, at vi i undervisningen tydeliggør, hvad der forventes af de studerende på kurset"



Kilde: egne beregninger på baggrund af spørgeskema- og registerdata fra Danmarks Statistik

90 pct. af underviserne er enige eller meget enige i, at der er fokus på, at de i undervisningen tydeliggør, hvad der forventes af de studerende på kurset. Det viser, at underviserne vurderer nærværende kvalitetsparameter som nærmest opfyldt i Danmark, og det kan være en mulig forklaring på, at universiteterne i Danmark også klarer sig godt relativt til udlandet.

De undervisere, der har undervist i *Europa eller øvrige lande*⁴, er mere tilbøjelige til at svare, at universiteterne i Danmark gør det bedre end universiteterne i udlandet, når det kommer til at tydeliggøre, hvad der forventes af de studerende på kurset, sammenlignet med undervisere, der har undervist i Norden. Dette indikerer, at danske universiteter klarer sig bedre på det specifikke kvalitetsparameter relativt til europæiske universiteter samt universiteter på øvrige kontinenter, fx i Afrika og Asien. Dette kan ses i tabel 2 i bilaget.

Derudover er der ikke andre kendetegn ved hverken underviseren eller kurset, der har en signifikant sammenhæng med underviserens vurdering af dette kvalitetsparameter.

Undervisere oplever, at de har en tættere relation til de studerende i Danmark, hvilket kan påvirke muligheden for at forventningsafstemme undervisningen

Flere undervisere fremhæver i de kvalitative interviews, at de oplever, at forventningsafstemning fungerer bedre i Danmark end i udlandet. Der peges bl.a. på, at tættere kontakt og dialog med de studerende i Danmark gør det lettere at afstemme forventninger og justere løbende, sammenlignet med udlandet. Som en af underviserne formulerer det:

⁴ "Øvrige lande" dækker Australien, Kina (fastlandet), Japan, Malaysia, Taiwan, Sydkorea, Singapore, Hong Kong, Egypten, Tyrkiet, Indien, Jordan, Vietnam, Oman, Israel, New Zealand, Indonesien, Thailand, Marokko, Ghana, Libanon, Sydafrika, Cypern, Kasakhstan, Andet land.

Det, jeg kan lide ved den danske tilgang, er, at vi får besked på at forventningsafstemme. I retningslinjerne fra studienævnet bliver man instrueret i at afstemme forventninger og indsamle feedback fra de studerende hvert år. [...] Det var ikke en selvfølge, at underviseren indsamlede feedback [i udlandet]. Det hænger også sammen med den hierarkiske kultur i Polen, hvor man tænkte "hvilken professor ville tage imod feedback fra en studerende?"

I forlængelse heraf peger også andre undervisere på, at de oplever de studerende i Danmark som mindre autoritetstro. Underviserne oplever derfor, at studerende i Danmark er bedre til at fortælle, hvad de har brug for. En af underviserne formulerer det fx således:

[Hvis jeg sammenligner udlandet og herhjemme, og] når jeg har set på udenlandske studerende, der kommer til Danmark, i mange lande har man simpelthen ikke fået nedbrudt den skelnen mellem studerende og undervisere, de er meget autoritetstro i udlandet. [...] [Det er også nemmere at få input fra de studerende], fordi der er mindre distance mellem undervisere og studerende.

En anden underviser supplerer, at forventningsafstemning også sker gennem den uformelle dialog i undervisningen:

Og så [i undervisningen, under øvelser] går jeg rundt, og der får jeg rigtig mange ting at vide, og der bliver ikke lagt fingre imellem – men det er stadig konstruktivt kritisk. På denne måde får jeg ikke feedbacken formelt, det gør man også, men det er mere fra løbende samtaler med de studerende. Fra gang til gang kan jeg så justere.

Ovenstående citater illustrerer, hvordan flere undervisere oplever en tættere relation til de studerende i Danmark end i flere af de lande, de sammenligner med. Denne relation skaber et miljø, hvor forventningsafstemning og feedback i højere grad er en integreret og naturlig del af undervisningen – både gennem formelle rammer og gennem uformelle samtaler. Det fremhæves som en styrke, at den mindre hierarkiske kultur mellem studerende og undervisere gør det lettere at identificere og imødekomme behov løbende, hvilket igen medvirker til en høj kvalitet af undervisning.

06

Fire områder skiller sig negativt ud

Fire områder skiller sig negativt ud

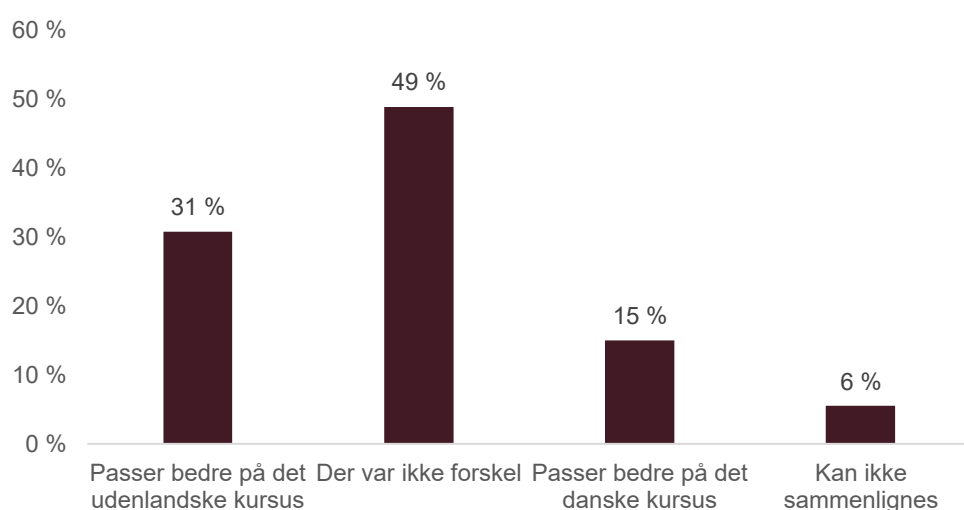
Dette kapitel redegør for de fire kvalitetsparametre, hvor de danske universiteter, ifølge underviserne, har forbedringspotentiale ud fra deres sammenligning med kurser på universiteter i udlandet, jf. figur 2 i kapitel 1. Der er således fire kvalitetsparametre, som en større andel af underviserne oplever, passer bedre på det udenlandske kursus, sammenlignet med andelen, der vurderer, at det danske kursus var bedre. Tre af parametrene er alle sammen en del af det overordnede tema "Underviserinteraktion" i Læringsbarometer.

Også i dette kapitel benytter vi citater fra kvalitative interviews med undervisere med erfaring fra både Danmark og udlandet til at nuancere de kvantitative resultater⁵.

Rammer for at understøtte, at underviserne er entusiastiske

Det første udsagn, hvor universiteterne i udlandet ifølge underviserne gør det bedre end universiteterne i Danmark, handler om rammer for at understøtte, at underviserne er entusiastiske. Til dette udsagn svarer 31 pct. af underviserne, at udsagnet passer bedre på deres udenlandske kursus, end det danske. Kun 15 pct. mener, at udsagnet passer bedre på det danske kursus. 49 pct. svarer, at det passer lige så godt på det danske kursus som på det kursus, de underviste på i udlandet.

Figur 6 // Et kvalitetsparameter, hvor udlandet markerer sig positivt: "Rammerne på kurset understøtter, at underviserne er entusiastiske for det, de underviser i"



54 pct.
af underviserne er enige i, at udsagnet er opfyldt i Danmark.

Kilde: egne beregninger på baggrund af spørgeskema- og registerdata fra Danmarks Statistik

54 pct. af underviserne er enige, i at rammerne på kurset understøtter, at underviserne er entusiastiske for det, de underviser i på deres danske kursus, jf. figur 6. Til gengæld er der 20 pct., dvs. hver femte underviser, der er *meget uenige eller uenige* i, at det er tilfældet i Danmark. Således indikerer også disse resultater, at underviserne vurderer, at der er forbedringspotentiale, når det kommer til dette kvalitetsparameter – både absolut og relativt til universiteter i udlandet.

⁵ En detaljeret beskrivelse af rekruttering, gennemførelse og analyse af interviewene findes i kapitlet "Data og metode".

Derudover har vi undersøgt, om der er bestemte karakteristika ved underviserne eller deres kursus, som påvirker deres tilbøjelighed til at vurdere udlandet som bedre end Danmark. Dette kan ses i tabel 3 i bilaget. Her undersøger vi, om der er nogle særlige "typer" af undervisere, der har oplevet, at udlandet er bedre.

Underviserne, der har været på udenlandske top-10 pct.-universiteter, er mere positive over for Danmark

De undervisere, der har undervist i *Amerika*, er mere tilbøjelige til at svare, at udsagnet "Rammerne på kurset understøtter, at underviserne er entusiastiske for det, de underviser i" passer bedre på kurset i udlandet end kurset i Danmark, sammenlignet med undervisere, der har undervist i Norden.

Derudover kan vi se, at de undervisere, der har haft *undervisningsansvar* i udlandet, er mere tilbøjelige til at svare, at kvalitetsparameteret passer bedre på kurset i udlandet end i Danmark, sammenlignet med de undervisere, der ikke har haft undervisningsansvar. Konkret betyder det, at en underviser, der har haft undervisningsansvar – fx var kursusansvarlig – oplever, at kvalitetsparameteret passer bedre på udlandet sammenlignet med Danmark, i forhold til en underviser, der har fungeret som undervisningsassistent.

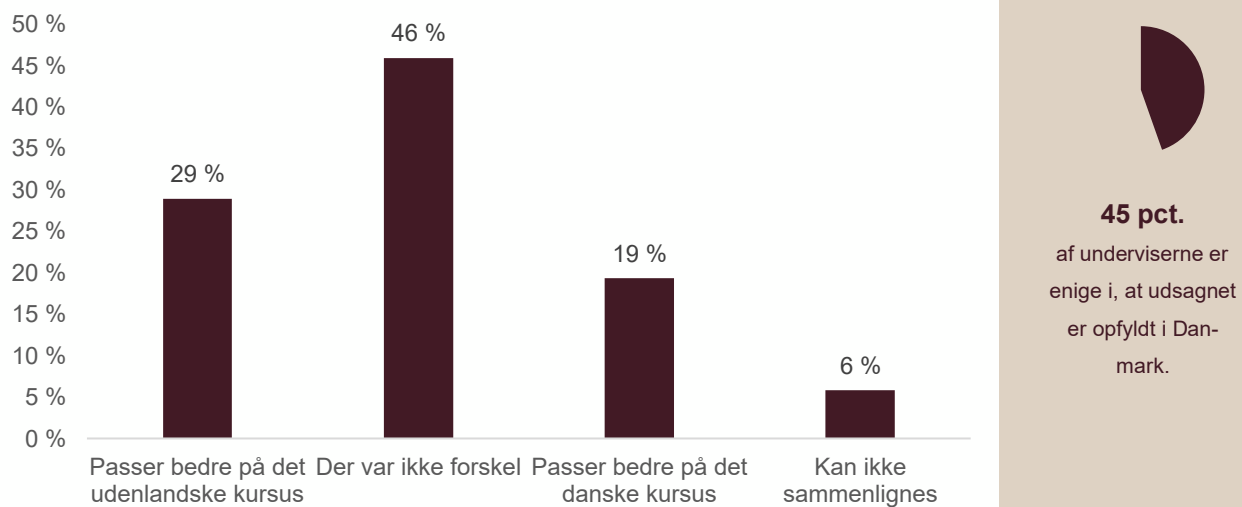
Til gengæld finder vi en negativ sammenhæng mellem det udenlandske universitets *ranking* på Times Higher Education Rankings og sandsynligheden for at vurdere det udenlandske kursus som bedre, i forhold til at rammerne på kurset understøtter, at underviserne er entusiastiske for det, de underviser i. De undervisere, der har været afsted på et universitet, der er blandt top-10 pct.-universiteterne, vurderer dermed relativt set kurset i udlandet mindre positivt i forhold til kurset i Danmark, sammenlignet med de undervisere, der har været afsted på et universitet, der ikke er blandt top-10 pct. Det kan fremstå paradoksalt. Én mulig forklaring kan være, at underviserne der rejser til top-10 pct. universiteter har højere forventninger til kvaliteten end andre. En anden forklaring kan være, at de bedst rangerede universiteter ofte mere forskningsintensive, hvorfor undervisning måske ikke vægtes lige så højt. En tredje forklaring kan også være, at flere af de danske universiteter også selv er blandt de top-10 pct. bedst rangerede.

Endelig finder vi, at *jo flere år, der er gået*, siden de underviste på et universitet i udlandet, desto mindre er sandsynligheden for, at underviserne vurderer, at udlandet gør det bedre i forhold til, at rammerne på kurset understøtter, at underviserne er entusiastiske for det, de underviser i. En underviser, der var afsted for over fem år siden, er dermed mindre tilbøjelig til at opleve, at udlandet gør det bedre på dette udsagn end Danmark, end en underviser, der var afsted for et år siden.

Muligheder for at bruge tid på det, der er vanskeligt

Det andet udsagn, hvor universiteterne i udlandet ifølge underviserne gør det bedre end Danmark, handler om mulighederne for at bruge tid på det, der er vanskeligt for de studerende. Til dette udsagn svarer 29 pct. af underviserne, at udsagnet passer bedre på deres udenlandske kursus end det danske. Kun 19 pct. vurderer, at udsagnet passer bedre på det danske kursus. 46 pct. svarer, at det passer lige så godt på det danske kursus som på det kursus, de underviste på i udlandet.

Figur 7 // Et kvalitetsparameter, hvor udlandet markerer sig positivt: "Vi har som undervisere gode muligheder for at bruge tid på at hjælpe de studerende med at forstå det, der er vanskeligt for dem på kurset"



Kilde: egne beregninger på baggrund af spørgeskema- og registerdata fra Danmarks Statistik

32 pct. af underviserne er *uenige eller meget uenige* i, at de som undervisere har gode muligheder for at bruge tid på at hjælpe de studerende med at forstå det, der er vanskeligt for dem på kurset i Danmark. Selvom 45 pct. af underviserne er enige i at kvalitetsparameteret er opfyldt i på kurset i Danmark, jf. figur 7, er der stadig hver tredje, der angiver, at udsagnet ikke er opfyldt. Således indikerer også det absolutte niveau, at nogle underviserne vurderer, at der er forbedringspotentiale, når det kommer til nærværende kvalitetsparameter.

Typen af underviserrolle har betydning for vurderingen af Danmark

De undervisere, der har undervist i *Amerika*, er mere tilbøjelige til at angive, at udsagnet "Vi har som undervisere gode muligheder for at bruge tid på at hjælpe de studerende med at forstå det, der er vanskeligt for dem på kurset" passer bedre på udlandet end Danmark, sammenlignet med undervisere, der har undervist i *Norden*. Dette kan ses i tabel 4 i bilaget.

Derudover kan vi se, at de undervisere, der har haft *undervisningsansvar* i udlandet, er mere tilbøjelige til at vurdere, at kvalitetsparameteret passer bedre på kurset i udlandet end i Danmark, sammenlignet med de undervisere, der ikke har haft undervisningsansvar. Konkret betyder det, at en underviser, der har haft undervisningsansvar – fx var kursusansvarlig – er mere tilbøjelig til at sige, at udlandet er bedre end Danmark i forhold til at bruge tid på at hjælpe de studerende med at forstå det, der er vanskeligt for dem, sammenlignet med en underviser, som "kun" var undervisningsassistent.

Der er også en positiv sammenhæng mellem, *hvor lang tid* underviseren underviste på det udenlandske kursus, og sandsynligheden for at vurdere, at udsagnet passer bedre på det udenlandske kursus end det danske, når det kommer til dette kvalitetsparameter.

Endelig er der en negativ sammenhæng mellem, at *ens danske kursus er på et højere niveau*, fx kandidatniveau, og tilbøjeligheden til at vurdere, at udsagnet "Vi har som undervisere gode muligheder for at bruge tid

på at hjælpe de studerende med at forstå det, der er vanskeligt for dem på kurset” passer bedre på kurset i udlandet end i Danmark, sammenlignet med de undervisere, der har undervist på et lavere niveau herhjemme, fx bachelorniveau. Undervisere, der på det danske kursus underviste på kandidatniveau, oplever dermed i mindre grad, at udsagnet passer bedre på kurset i udlandet relativt til Danmark, sammenlignet med undervisere, der har undervist på bachelorniveau i Danmark.

Undervisere fremhæver, at flere løbende vurderinger gør det nemmere for dem at kende de studerendes niveau og dermed fokusere på det, de studerende synes, er svært

Nogle undervisere peger i de kvalitative interviews på, at en forklaring på, at de oplever bedre muligheder for at hjælpe de studerende med vanskelige emner i udlandet end i Danmark, kan være, at man dér gør mere brug af løbende opgaver. I udlandet giver de løbende opgaver underviserne et tydeligere billede af, hvad de studerende har svært ved, og gør det lettere at tilpasse undervisningen undervejs. Som en af underviserne formulerer det:

I Danmark er der ikke tradition for løbende opgaver, hverken med eller uden karakter. Derfor ved jeg ikke, hvad de studerende forstår eller ikke forstår. I Israel indgik løbende opgaver i den endelige vurdering, og dette var den primære måde for mig at finde ud af, hvilket vidensniveau de studerende havde. I udlandet kunne jeg i midtvejsvurderingen finde ud af, hvilke emner de studerende syntes, var svære, hvorefter jeg kunne gentage disse emner, som jeg så havde set, at de studerende ikke forstod. Her i Danmark er jeg helt i mørket. Her opdager jeg det bare til sidst, når de skal til eksamen.

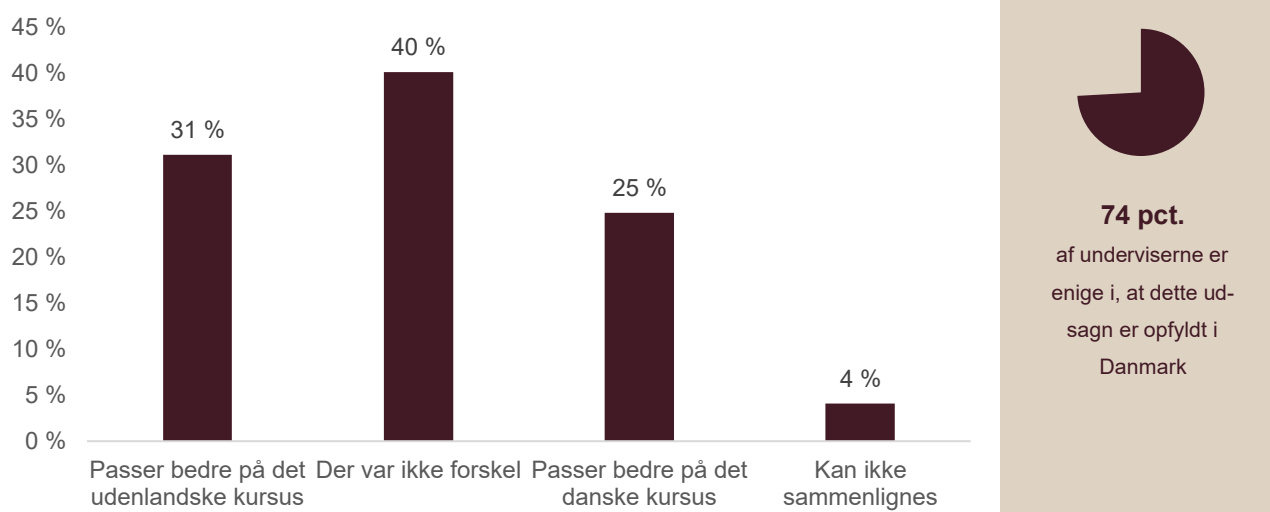
Til gengæld oplever nogle undervisere, at den tætte dialog med de studerende i Danmark kan tjene noget af det samme formål som løbende opgaver. Og at det vægtes højere i Danmark end i udlandet, at de studerende virkelig forstår det, der undervises i. Som en af underviserne fortæller:

Jeg har oplevet det som nemmere at komme i dialog med de studerende her i Danmark end i Polen. Danske studerende er i mindre grad bange for at stille spørgsmål og er bedre til at interagere med os undervisere og fortælle os, hvad de synes, er svært. Vi har også meget bedre tid til at gennemgå stoffet grundigt i Danmark. I Polen skulle vi nå meget mere [stof], og derfor var det ofte kun de bedste, der endte med at forstå det. Her i Danmark ville jeg være meget mere tryk mht. de studerendes generelle niveau efter et endt kursus end der, hvor jeg underviste i Polen.

Udbytte

Det tredje udsagn, hvor universiteterne i udlandet ifølge underviserne gør det bedre end Danmark, handler om at have gode muligheder for at give de studerende et højt udbytte af undervisningen. Til dette udsagn svarer 19 pct. af underviserne, at udsagnet passer bedre på deres udenlandske kursus end det danske. Kun 16 pct. vurderer, at udsagnet passer bedre på det danske kursus. Således er forskellen 3 procentpoint i det udenlandske kursus' favør i forhold til dette kvalitetsparameter. 59 pct. svarer, at det passer lige så godt på det danske kursus som på det kursus, de underviste på i udlandet.

Figur 8 // Et kvalitetsparameter, hvor udlandet markerer sig positivt: "Vi har gode muligheder for at give de studerende et højt udbytte af undervisningen på kurset"



Kilde: egne beregninger på baggrund af spørgeskema- og registerdata fra Danmarks Statistik

På dette kvalitetsparameter ser vi et andet mønster end for de foregående to udsagn. Her er det nemlig flertallet – 74 pct. – af underviserne, der er enige eller meget enige i, at de som undervisere har gode muligheder for at give de studerende et højt udbytte af undervisningen på kurset i Danmark. Kun 12 pct. er meget uenige eller uenige. Således indikerer resultaterne, at underviserne vurderer, at der er et forbedringspotentiale relativt til universiteterne i udlandet, når det kommer til nærværende kvalitetsparameter, men at det er mindre end de to foregående, da det eksisterende niveau allerede er højt.

Her finder vi at *jo flere år, der er gået*, siden man underviste i udlandet, desto mindre er sandsynligheden for, at man vurderer, at udsagnet "Vi har gode muligheder for at give de studerende et højt udbytte af undervisningen på kurset" passer bedre på kurset i udlandet end kurset i Danmark. En underviser, der underviste på et kursus i udlandet for fem år siden, er dermed mindre tilbøjelig til at vurdere, at udsagnet passer bedre på kurset i udlandet relativt til Danmark, sammenlignet med en underviser, der var afsted for et år siden. Dette kan ses i tabel 5 i bilaget.

Derudover finder vi en positiv sammenhæng mellem, *hvor lang tid* underviserne underviste på det udenlandske kursus, og sandsynligheden for, at de vurderer, at udsagnet passer bedre på det udenlandske kursus sammenlignet med det danske. Jo længere tid man har undervist i udlandet, desto højere er sandsynligheden altså for, at underviseren vurderer, at kurset i udlandet i højere grad kunne give de studerende et højt udbytte af undervisningen.

Underviserne oplever at forskellene i udbytte i høj grad knytter sig til undervisningsformerne

Mange undervisere fremhæver i de kvalitative interviews at de oplever, at de i udlandet er lykkedes med at skabe større engagement og fordybelse gennem små hold og seminarbaseret undervisning. Ifølge underviserne kan det også gøre, at de studerende får et bedre udbytte af undervisningen, da der både stilles højere krav til forberedelse og skabes mulighed for mere fordybelse.

En tysk forelæsning er mindre engagerende end en dansk forelæsning, men i Tyskland er der også seminarer og øvelsesundervisning – det er mere engagerende, og det har man mere af i udlandet end i Danmark. Den mest engagerende undervisning har jeg oplevet i Hong Kong,

hvor man er ti studerende, og man har fire timer. Der skal man ikke komme uforberedt [...] alle har læst, og faget bliver virkelig drøftet.

I forlængelse heraf peger underviserne også på, at seminarbaseret undervisning med små hold er sjældent i Danmark – selv på ph.d.-niveau:

Seminarstilen med små grupper, hvor man ikke kan gemme sig, hvis man ikke har læst, og hvor underviseren i højere grad fungerer som en dirigent end som en forelæser på frontlinjen – det er meget sjældent, at man gør det her i Danmark. Og desværre også på ph.d.-niveau.

Til gengæld oplever flere undervisere, at de benyttede undervisningsformer i Danmark, såsom gruppearbejde, især fremmer de studerendes samarbejdsevner, evner til at løse konkrete problemer i fællesskab og *soft skills*. Som en af underviserne siger:

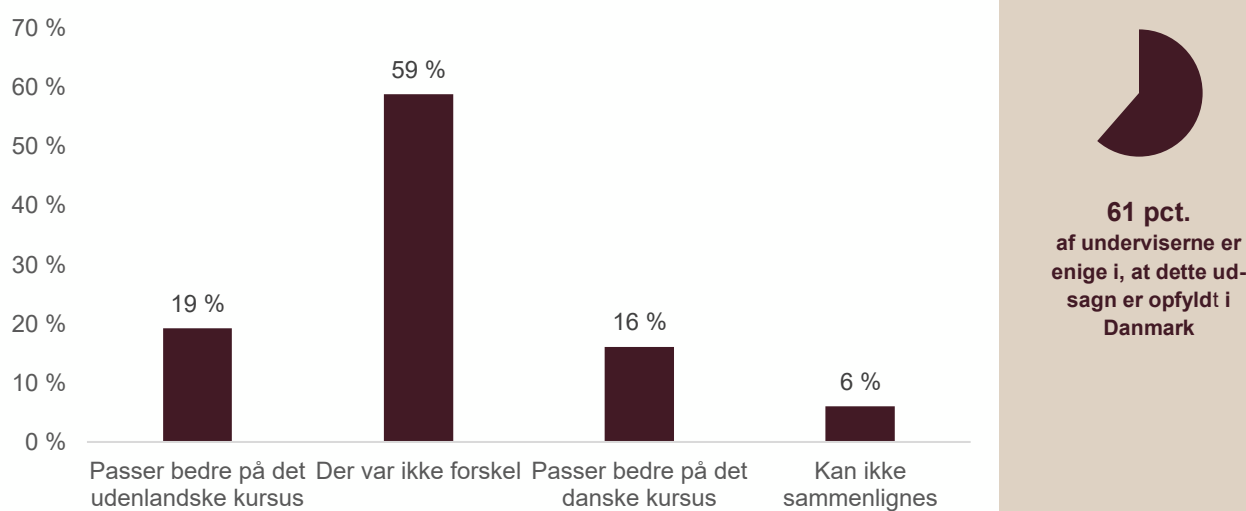
I Danmark er vi meget fokuserede på gruppearbejde, og jeg kan se mange fag, hvor der implementeres gruppearbejde. I Polen er der meget individuelt arbejde, og der er ikke så meget samarbejde mellem de studerende. Soft skills er langt mere udviklet hos danske studerende, end det nogensinde har været hos de studerende, som jeg arbejdede med i Polen.

Samlet set peger underviserne på, at forskellene i udbytte i høj grad knytter sig til undervisningsformerne. I udlandet fremhæves især seminarbaseret undervisning i små hold som en central kilde til større engagement og faglig fordybelse, mens undervisningen i Danmark i højere grad styrker samarbejdsevner og udvikling af *soft skills* gennem gruppearbejde.

Muligheder for at drøfte vigtige faglige emner

Det fjerde og sidste udsagn, hvor universiteterne i udlandet ifølge underviserne gør det bedre end Danmark, handler om at have gode muligheder for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende. Til dette udsagn svarer 19 pct. af underviserne, at udsagnet passer bedre på deres udenlandske kursus end det danske. Kun 16 pct. angiver, at udsagnet passer bedre på det danske kursus. Således er forskellen mellem de to grupper 3 procentpoint i de udenlandske universiteters favør. 59 pct. svarer, at det passer lige så godt på det danske kursus som på det kursus, de underviste på i udlandet.

Figur 9 // Et kvalitetsparameter, hvor udlandet markerer sig positivt: "Vi har gode muligheder for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende på kurset"



Kilde: egne beregninger på baggrund af spørgeskema- og registerdata fra Danmarks Statistik

Hvis vi ser på det absolutte niveau, svarer 61 pct. af underviserne, at de er enige eller meget enige i, at de har gode muligheder for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende på kurset. 17 pct. er meget uenige eller uenige. Således indikerer også det absolutte niveau, at undervisere på danske universiteter vurderer, at der er et forbedringspotentiale, når det kommer til dette kvalitetsparameter, om end der stadig er knap to tredjedele, der vurderer, at det eksisterende niveau allerede er højt.

I forhold til dette kvalitetsparameter kan vi se, at der er en negativ sammenhæng mellem at *ens danske kursus er på et højere niveau*, fx kandidatniveau, og tilbøjeligheden til at vurdere, at udsagnet "Vi har gode muligheder for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende" passer bedre på kurset i udlandet end i Danmark, sammenlignet med de undervisere, der har undervist på et lavere niveau herhjemme, fx bachelorniveau. Undervisere, der på det danske kursus underviste på kandidatniveau, oplever dermed i mindre grad, at udsagnet passer bedre i udlandet relativt til Danmark, sammenlignet med undervisere, der har undervist på bachelorniveau i Danmark. Dette kan ses i tabel 6 i bilaget.

Modsat er der en positiv sammenhæng mellem, at *ens udenlandske kursus er på et højere niveau*, fx kandidatniveau, og tilbøjeligheden til at vurdere, at muligheden for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende er bedre på kurset i udlandet relativt til Danmark, sammenlignet med de undervisere, der har undervist på et lavere niveau. Det indikerer, at undervisere, der underviste på kandidatniveau i udlandet, i højere grad

end undervisere, der underviste på bachelorniveau i udlandet, oplever udlandet som værende bedre, når det kommer til nærværende kvalitetsparameter.

Derudover finder vi at *jo flere år, der er gået*, siden underviserne underviste på et universitet i udlandet, desto mindre er sandsynligheden for, at de vurderer, at muligheden for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende er bedre i udlandet sammenlignet med Danmark. En underviser, der underviste på et kursus på et udenlandsk universitet for fem år siden, er dermed mindre tilbøjelig til at vurdere, at udsagnet passer bedre på kurset i udlandet i forhold til Danmark, end en underviser, der var afsted for et år siden.

Endelig kan vi se, at det er en positiv sammenhæng mellem *hvor lang tid underviseren underviste* på det udenlandske kursus, og sandsynligheden for at vurdere, at udsagnet passer bedre på det udenlandske kursus sammenlignet med det danske kursus. Jo længere tid man underviste i udlandet, desto højere er sandsynligheden for, at man vurderer, at udlandet gør det bedre i forhold til muligheden for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende.

Undervisere peger på, at flere fastlagte krav til pensum i Danmark medvirker til, at det er sværere at undervise i aktuelle og dermed vigtige faglige emner, sammenlignet med udlandet

Flere undervisere fremhæver i de kvalitative interviews, at de i Danmark skal indsende undervisningsplaner tidligt, og at de ikke må justere dem løbende. Dette gør, oplever de, at det er sværere at undervise i aktuelle emner og dermed vigtige faglige emner, sammenlignet med udlandet. Som en af underviserne siger:

I Tyskland har jeg haft mere undervisningsfrihed og i højere grad mulighed for at undervise i det, jeg synes, at de studerende skal vide, og tilrettelægge eksamen, som jeg synes, den skal tilrettelægges. Det er mere reguleret i Danmark end i udlandet. Det er sværere at lægge planen om, hvis jeg ser, at de studerende har brug for det, bruge mere tid på et emne og fjerne et andet. Det er også sværere at få lov til at bruge tid på det, der er akademisk aktuelt i Danmark, end i udlandet, fordi undervisningsplanerne skal foreligge så tidligt.

07

Data og metode

Data og metode

Population

Analysen fokuserer på en afgrænset gruppe af undervisere med erfaring fra både danske og udenlandske universiteter. For at sikre relevansen af respondenterne, indledes spørgeskemaet med to screeningsspørgsmål. Kun undervisere, der har bekræftet at have undervist i både Danmark og udlandet, er inkluderet i analysen. Underviserne i denne analyse udgør således en specifik delmængde af den samlede underviserpopulation, og deres sammenligningsgrundlag kan variere. Deres erfaringer fra både danske og udenlandske universiteter giver et internationalt perspektiv på uddannelseskvalitet fra et underviserperspektiv, selvom kvalitet på uddannelser fortsat er et komplekst fænomen at måle på.

Udarbejdelse af spørgeramme

I udarbejdelsen af spørgerammen til underviserne er der lagt vægt på at fastholde den tematiske struktur fra spørgerammen anvendt til surveyundersøgelsen til udvekslingsstuderende (DEA, 2025). I spørgerammen til de studerende anvendte vi i vid udstrækning spørgerammen fra Læringsbarometer, som er en del af Danmarks Studieundersøgelse fra Uddannelses- og Forskningsministeriet – en spørgeskemaundersøgelse rettet mod studerende på de videregående uddannelser om deres opfattelser af læringsmiljø. Læringsbarometer er valideret og testet i 2018 og 2019 og rummer i sin oprindelige form spørgsmål indenfor seks overordnede temaer. Fra 2020 og frem er selve spørgerammen til de studerende tilpasset en sammenkobling mellem spørgsmål fra Læringsbarometer og Uddannelseszoom, men i vores proces for udvælgelse af spørgsmål har vi brugt den oprindelige struktur med de seks temaer.

Spørgerammen til underviserne har taget udgangspunkt i samme tematiske struktur som spørgerammen til de studerende, men er blevet justeret og tilpasset, så den passer ind i et underviserperspektiv med henblik på at afspejle undervisernes oplevelser og erfaringer. I udviklingsarbejdet af spørgerammen til underviserne er der lagt vægt på, at spørgsmålene fremstår indholdsmæssigt meningsfulde og relevante set fra et underviserperspektiv. Det betyder, at spørgsmålene ikke blot er overført direkte fra studenterspørgerammen, men er blevet nøje gennemgået og tilpasset, så de afspejler undervisernes rolle og erfaringer. I nogle tilfælde er enkelte udsagn blevet justeret for at sikre, at de adresserer undervisernes perspektiv på uddannelseskvalitet og rammer for kvalitetsudvikling. Derudover er enkelte spørgsmål fra spørgerammen til de studerende blevet fravalgt, hvor en direkte overførsel til underviserperspektivet ikke har været vurderet indholdsmæssigt meningsfuld. Denne tilpasning har haft til formål af øge validiteten af svarene i en underviserkontekst. Samtidig er de overordnede temaer fra Læringsbarometer i videst muligt omfang blevet fastholdt for at understøtte sammenlignelighed mellem de to målgrupper.

Det universitet, som underviserne har haft deres kursus på, er kategoriseret på baggrund af Times Higher Education Rankings. Rangeringen på Times Higher Education Rankings afgør placeringen i variablen, der angiver, hvorvidt de har været på et top-10 pct.-universitet. En del af respondenterne har været på uddannelsesinstitutioner, der ikke findes på THER.

Dataindsamlingsstrategi

Undersøgelsen er en fuldpopulationsundersøgelse gennemført af DST Survey, og populationen består af 7.793 undervisere. Populationen består af undervisere, der er tilknyttet et af de otte universiteter i Danmark. Populationen er defineret på baggrund af et særudtræk fra Danmarks Statistik, som indeholder lønoplysninger for alle ansatte ved danske universiteter i perioden 2010-2022. Datasættet indeholder detaljerede

stillingskategorier, hvilket har muliggjort kodning med henblik på at identificere, 1. om der er tale om en forskerstilling, og 2. om det er en stilling, hvor man skal undervise. På baggrund af denne kodning er der udarbejdet en afgrænset liste over de personer, som havde en underviserstilling i 2022.

Der er samlet set gennemført 969 interviews. Herudover er der 237 delvist gennemførte interviews. Det er kun fuldt gennemførte interviews, der indgår i resultaterne og tælles med i svarprocenten for undersøgelsen. Svarprocenten er beregnet til 13,6 pct.

Bortfaldet for undersøgelsen er skævt fordelt på forskellige grupper i populationen, hvilket svækker repræsentativiteten. For at genskabe repræsentativiteten er der gennemført en bortfaldsanalyse og konstrueret vægte, der knytter sig til hver besvarelse i data.

Analyse

Vi har koblet spørgeskemabesvareelserne til registerdata fra Danmarks Statistik. Det gør det muligt at sammenholde undervisernes besvarelser og deres køn, alder og statsborgerskab.

Med simple OLS-regressioner tester vi for, om hhv. hvilket land de har undervist i, undervisernes baggrundskarakteristika, hvorvidt de har været kursusansvarlige eller ej, og niveauet af det kursus, de har undervist på, har betydning for undervisernes vurdering af kvaliteten på de danske universiteter.

$$Y_i = \alpha X_i' + \beta Z_i' + \varepsilon_i$$

Her repræsenterer Y en binær variabel, der angiver, hvorvidt de enkelte kvalitetsaspekter vurderes bedre i Danmark sammenlignet med kurset i udlandet, mens X og Z omfatter oplysninger om hhv. undervisernes baggrund samt karakteristika ved deres kursus i udlandet som varighed af kurset, og hvor lang tid siden det er, at de har undervist i udlandet.

Det er vigtigt at bemærke, at regressionsanalysen ikke kan bekræfte årsagssammenhænge (kausalitet) mellem variable. Den kan kun give statistiske indikationer på sammenhænge og bidrage til at forklare variationen i den afhængige variabel.

Kvalitative interviews

På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen har vi udvalgt syv undervisere til at deltage i opfølgende kvalitative interviews. Interviewpersonerne er rekrutteret via spørgeskemaet, hvor underviserne havde mulighed for at tilkendegive interesse i at medvirke i et interview. Udvælgelsen er foretaget strategisk med henblik på at sikre variation på tværs af fagområder – både indenfor og udenfor STEM – samt forskelle i, hvordan de vurderer kvaliteten af uddannelsen i Danmark sammenlignet med den i udlandet.

Interviewene er gennemført som semistrukturerede interviews med udgangspunkt i en interviewguide, men med fleksibilitet til at lade undervisernes egne erfaringer og refleksioner udfolde sig. Formålet med interviewene er at nuancere og uddybe de mønstre, der fremgår af spørgeskemaundersøgelsen, samt at belyse bagvedliggende oplevelser og bevæggrunde hos underviserne.

Alle interviews blev gennemført i august 2025, og hvert interview varede mellem 40 minutter og 2 timer. Interviewene er optaget og transskriberet. Transskriberingerne er efterfølgende analyseret ved hjælp af mønstergenkendelse, hvor centrale temaer er identificeret på tværs af materialet med afsæt i både interviewguiden og mønstre i interviewdata.

08

Litteraturliste

Litteraturliste

Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske råd. (2023). Baggrundsrapport: Universiteter for fremtiden – surveyresultater. <https://ufm.dk/forskning-og-innovation/rad-og-udvalg/danmarks-forsknings-og-innovations-politiske-rad/projekter/universiteter-for-fremtiden/universiteter-for-fremtiden-surveyresultater.pdf>

OECD. (2025). Education at a Glance 2025: How are upper secondary and post-secondary non-tertiary education financed? https://www.oecd.org/en/publications/2025/09/education-at-a-glance-2025_c58fc9ae/full-report/how-are-upper-secondary-and-post-secondary-non-tertiary-education-financed_989cb97e.html#tab-legrp-d1e26080-ca45140039.

Tænketanken DEA. (2021). Kvalitet på de videregående uddannelser i et internationalt perspektiv. <https://dea.nu/publikationer/kvalitet-pa-de-videregaende-uddannelser-i-et-internationalt-perspektiv/>

Tænketanken DEA. (2024a). Kvalitet på universiteter i et europæisk perspektiv. <https://dea.nu/publikationer/kvalitet-pa-universiteter-i-et-europaeisk-perspektiv>

Tænketanken DEA. (2024b). Kvalitet på STEM-universitetsuddannelser i et europæisk perspektiv. <https://dea.nu/publikationer/kvalitet-pa-stem-universitetsuddannelser-i-et-europaeisk-perspektiv>

Tænketanken DEA. (2025). Studerendes vurdering af danske og udenlandske universiteter.

09

Bilag

Bilag

Regressionsoutput til OLS-modeller: Kvalitetsparametre

Tabel 1: Spørgsmål: Hvor passer udsagnet bedst? Vi spørger ind til de studerendes oplevelse af undervisningen på kurset, så deres input kan indgå i kvalitetsudviklingen.

Fagområde	
Ikke-STEM	Reference
STEM	0,069*
Uddannelsesniveau i udlandet	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i udland	-0,024
Uddannelsesniveau i Danmark	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i Danmark	-0,028
Udenlandsk universitets rangering på Times Higher Education Rankings	
Ikke i top-10 %	Reference
I top-10 %	0,014
Kontinent	
Norden	Reference
Europa (udover Norden)	0,195***
Amerika	0,060
Øvrige lande	0,094
Svar til spørgsmål om kurser i Danmark	
<i>Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om det danske kursus, du underviser på? Vi spørger ind til de studerendes oplevelse af undervisningen på kurset, så deres input kan indgå i kvalitetsudviklingen.</i>	
Uenig ⁶	Reference
Enig ⁷	-0,359***
Ansvar	
Undervisningsassistent/havde en anden rolle	Reference

⁶ "Uenig" inkluderer kategorierne "Uenig", "Meget uenig" og "Hverken enig eller uenig".

⁷ "Enig" inkluderer kategorierne "Enig" og "Meget enig".

Kursusansvarlig og/eller stod for undervisning	-0,069*
År siden underviseren har undervist i udlandet	
Indenfor de seneste to år	Reference
Mere end to år siden	0,076***
Varighed (<i>Hvor lang tid man har undervist på kurset</i>)	
Op til to måneder	Reference
Mere en to måneder	-0,035
Kontrol af personlige variable	X
R ² :	0,151
Observationer:	803

Tabel 2: Spørgsmål: *Hvor passer udsagnet bedst? Der er fokus på, at vi i undervisningen tydeliggør, hvad der forventes af de studerende på kurset.*

Fagområde	
Ikke-STEM	Reference
STEM	0,041
Uddannelsesniveau i udlandet	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i udland	-0,040
Uddannelsesniveau i Danmark	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i Danmark	0,002
Udenlandsk universitets rangering på Times Higher Education Rankings	
Ikke i top-10 %	Reference
I top-10 %	-0,020
Kontinent	
Norden	Reference
Europa (udover Norden)	0,176***
Amerika	0,065
Øvrige lande	0,124*
Svar til spørgsmål om kurser i Danmark	
<i>Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om det danske kursus, du underviser på? Der er fokus på, at vi i undervisningen tydeliggør, hvad der forventes af de studerende på kurset.</i>	
Uenig ⁸	Reference
Enig ⁹	-0,304***
Ansvar	
Undervisningsassistent/havde en anden rolle	Reference
Kursusansvarlig og/eller stod for undervisning	-0,006
År siden underviseren har undervist i udlandet	
Indenfor de seneste to år	Reference

⁸ "Uenig" inkluderer kategorierne "Uenig", "Meget uenig" og "Hverken enig eller uenig".

⁹ "Enig" inkluderer kategorierne "Enig" og "Meget enig".

Mere end to år siden	0,028
Varighed (<i>Hvor lang tid man har undervist på kurset</i>)	
Op til to måneder	Reference
Mere end to måneder	-0,017
Kontrol af personlige variable	X
R ² :	0,113
Observationer:	803

Tabel 3: Spørgsmål: Hvor passer udsagnet bedst? Rammerne på kurset understøtter, at underviserne er entusiastiske for det, de underviser i.

Fagområde	
Ikke-STEM	Reference
STEM	-0,033
Uddannelsesniveau i udlandet	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i udland	0,003
Uddannelsesniveau i Danmark	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i Danmark	-0,018
Udenlandsk universitets rangering på Times Higher Education Rankings	
Ikke i top-10 %	Reference
I top-10 %	-0,080***
Kontinent	
Norden	Reference
Europa (udover Norden)	0,022
Amerika	0,152***
Øvrige lande	-0,019
Svar til spørgsmål om kurser i Danmark	
<i>Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om det danske kursus, du underviser på? Rammerne på kurset understøtter, at underviserne er entusiastiske for det, de underviser i.</i>	
Uenig ¹⁰	Reference
Enig ¹¹	-0,320***
Ansvar	
Undervisningsassistent/havde en anden rolle	Reference
Kursusansvarlig og/eller stod for undervisning	0,063*
År siden underviseren har undervist i udlandet	
Indenfor de seneste to år	Reference

¹⁰ "Uenig" inkluderer kategorierne "Uenig", "Meget uenig" og "Hverken enig eller uenig".

¹¹ "Enig" inkluderer kategorierne "Enig" og "Meget enig".

Mere end 2 år siden	0,033**
Varighed (<i>Hvor lang tid man har undervist på kurset</i>)	
Op til to måneder	Reference
Mere end to måneder	0,014
Kontrol af personlige variable	X
R ² :	0,170
Observationer:	803

Tabel 4: Spørgsmål: *Hvor passer udsagnet bedst? Vi har som undervisere gode muligheder for at bruge tid på at hjælpe de studerende med at forstå det, der er vanskeligt for dem på kurset.*

Fagområde	
Ikke-STEM	Reference
STEM	-0,016
Uddannelsesniveau i udlandet	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i udland	0,019
Uddannelsesniveau i Danmark	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i Danmark	-0,061*
Udenlandsk universitets rangering på Times Higher Education Rankings	
Ikke i top-10 %	Reference
I top-10 %	-0.027
Kontinent	
Norden	Reference
Europa (udover Norden)	-0,042
Amerika	-0,125**
Øvrige lande	-0,044
Svar til spørgsmål om kurser i Danmark	
<i>Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om det danske kursus, du underviser på? Vi har som undervisere gode muligheder for at bruge tid på at hjælpe de studerende med at forstå det, der er vanskeligt for dem på kurset.</i>	
Uenig ¹²	Reference
Enig ¹³	-0,314***
Ansvar	
Undervisningsassistent/havde en anden rolle	Reference
Kursusansvarlig og/eller stod for undervisning	0,067*
År siden underviseren har undervist i udlandet	
Indenfor de seneste to år	Reference

¹² "Uenig" inkluderer kategorierne "Uenig", "Meget uenig" og "Hverken enig eller uenig".

¹³ "Enig" inkluderer kategorierne "Enig" og "Meget enig".

Mere end to år siden	-0,017
Varighed (<i>Hvor lang tid man har undervist på kurset</i>)	
Op til to måneder	Reference
Mere end to måneder	0,018*
Kontrol af personlige variable	X
R ² :	0,170
Observationer:	803

Tabel 5: Spørgsmål: Hvor passer udsagnet bedst? Vi har gode muligheder for at give de studerende et højt udbytte af undervisningen på kurset

Fagområde	
Ikke-STEM	Reference
STEM	0,071**
Uddannelsesniveau i udlandet	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i udland	0,006
Uddannelsesniveau i Danmark	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i Danmark	-0,037
Udenlandsk universitets rangering på Times Higher Education Rankings	
Ikke i top-10 %	Reference
I top-10 %	-0,001
Kontinent	
Norden	Reference
Europa (udover Norden)	0,002
Amerika	0,040
Øvrige lande	-0,001
Svar til spørgsmål om kurser i Danmark	
<i>Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om det danske kursus, du underviser på? Vi har gode muligheder for at give de studerende et højt udbytte af undervisningen på kurset.</i>	
Uenig ¹⁴	Reference
Enig ¹⁵	-0,503***
Ansvar	
Undervisningsassistent/havde en anden rolle	Reference
Kursusansvarlig og/eller stod for undervisning	-0,044
År siden underviseren har undervist i udlandet	
Indenfor de seneste to år	Reference

¹⁴ "Uenig" inkluderer kategorierne "Uenig", "Meget uenig" og "Hverken enig eller uenig".

¹⁵ "Enig" inkluderer kategorierne "Enig" og "Meget enig".

Mere end to år siden	-0,044***
Varighed (<i>Hvor lang tid man har undervist på kurset</i>)	
Op til to måneder	Reference
Mere end to måneder	0,049***
Kontrol af personlige variable	X
R ² :	0,279
Observationer:	803

Tabel 6: Spørgsmål: Hvor passer udsagnet bedst? Vi har gode muligheder for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende på kurset.

Fagområde	
Ikke-STEM	Reference
STEM	-0,063**
Uddannelsesniveau i udlandet	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i udland	0,065**
Uddannelsesniveau i Danmark	
Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i Danmark	-0,052*
Udenlandsk universitets rangering på Times Higher Education Rankings	
Ikke i top-10 %	Reference
I top-10 %	-0,033
Kontinent	
Norden	Reference
Europa (udover Norden)	0,036
Amerika	0,072
Øvrige lande	-0,038
Svar til spørgsmål om kurser i Danmark	
<i>Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om det danske kursus, du underviser på? Vi har gode muligheder for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende på kurset.</i>	
Uenig ¹⁶	Reference
Enig ¹⁷	-0,232***
Ansvar	
Undervisningsassistent/havde en anden rolle	Reference
Kursusansvarlig og/eller stod for undervisning	0,001
År siden underviseren har undervist i udlandet	
Indenfor de seneste to år	Reference

¹⁶ "Uenig" inkluderer kategorierne "Uenig", "Meget uenig" og "Hverken enig eller uenig".

¹⁷ "Enig" inkluderer kategorierne "Enig" og "Meget enig".

Mere end to år siden	-0,046***
Varighed (<i>Hvor lang tid man har undervist på kurset</i>)	
Op til to måneder	Reference
Mere end to måneder	0,017*
Kontrol af personlige variable	X
R ² :	0,126
Observationer:	803

Regressionsoutput til OLS-modeller: Samlet kvalitetsmodel

Regressionsoutput over de enkelte kvalitetsparametrenes betydning for vurderingen "Kvaliteten på universitetskurset var samlet set højest"

Udsagn	Estimat	Estimat
Der er fokus på, at vi i undervisningen tydeliggør, hvad der forventes af de studerende på kurset	-0,018	-0.036
Vi har gode muligheder for at give de studerende et højt udbytte af undervisningen på kurset	0,363***	0.329***
Der er fokus på, at vi skal sikre sammenhæng mellem det, vi underviser i, og hvad de studerende forventes at lære på kurset	-0,0001	0.028
Der er fokus på, at vi skal sikre sammenhæng mellem det, de studerende skal lære, og det, de forventes at arbejde med udover undervisningen på kurset (fx opgaver, forberedelse eller læsegrupper)	-0,030	-0.038
De studerende får tilstrækkeligt kvalificeret feedback på kurset	0,140***	0.144***
Der er fokus på, at vi skal give de studerende en undervisning på kurset, der er relevant for dem	0,039	0.030
Vi spørger ind til de studerendes oplevelse af undervisningen på kurset, så deres input kan indgå i kvalitetsudviklingen	0,049*	0.044
Der er fokus på, at de studerende kan bruge det, de bliver undervist i på kurset, efter endt uddannelse	-0,028	-0.002
De studerende på kurset giver hjælp og støtte til hinanden, når de har brug for det	-0,020	-0.020
De studerende arbejder generelt godt sammen med hinanden på kurset	0,052	0,054
Rammerne på kurset understøtter, at underviserne er entusiastiske for det, de underviser i	0,134***	0,112***
Vi har som undervisere gode muligheder for at bruge tid på at hjælpe de studerende med at forstå det, der er vanskeligt for dem på kurset	0,001	0,025

Vi har gode muligheder for at drøfte vigtige faglige emner med de studerende på kurset	0,043	0,045
Der er fokus på, at vi hjælper de studerende til at sætte det, de lærer, ind i større sammenhænge, på kurset	0,091***	0,082**
Der er fokus på, at de studerende kan anvende det, de lærer, i en ny kontekst eller på praktiske problemstillinger på kurset	0,034	0,022
Der er fokus på, at vi hjælper de studerende med at forstå, hvordan man tænker og drager konklusioner, på kurset	0,113***	0,145***
Jeg er overordnet set tilfreds med de faciliteter, fx biblioteker, laboratorier, computercentre, studiepladser o.l., der var til rådighed for de studerende	0,136***	0,133***

Fagområde

Ikke-STEM	Reference
STEM	0,018

Uddannelsesniveau i udlandet

Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i udland	0,034

Uddannelsesniveau i Danmark

Bachelor	Reference
Kandidat/ph.d. på kursus i Danmark	-0,029

Udenlandsk universitets rangering på Times

Higher Education Rankings

Ikke i top-10 %	Reference
I top-10 %	0,102***

Kontinent

Norden	Reference
Europa (udover Norden)	-0,012
Amerika	-0,036
Øvrige lande	-0,027

Ansvar

Undervisningsassistent/havde en anden rolle	Reference
Kursusansvarlig og/eller stod for undervisning	-0,055*

År siden underviseren har undervist i udlandet

Indenfor de seneste to år	Reference
Mere end to år siden	0,004

Varighed (*Hvor lang tid man har undervist på kurset*)

Op til to måneder	Reference
Mere end to måneder	0,002

Kontrol af personlige variable**X**

R ² :	0,391
Observationer:	803



Tænk tanken DEA
Fiolstræde 44
1171 København K
www.dea.nu